

Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen ja kotihoidon kilpailutuksen käynnistäminen

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 12.05.2025 § 145
2070/00.02.01/2025

Valmistelija sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka, hankintajohtaja Anne Harjunpää

Hyvinvointialueella on tarvetta yhteisöllisen asumisen ja kotihoidon kilpailuttamiseen. Yhteisöllinen asuminen on tarkoitettu ikääntyneille, jotka eivät enää pärjää omassa kodissa kotiin vietävien palvelujen turvin. Yhteisöllisessä asumisessa asiakas saa hoitoa ja huolenpitoa ja hänellä on käytössään hänen tarpeisiinsa vastaava asunto. Yhteisöllisessä asumisessa asukkaille on tarjolla säännöllisesti sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Kotihoito on kotiin vietävää vietävää apua, hoitoa ja hoivaa kotona asuville ikäihmisille, vammaisille ja sairaille, jotka tarvitsevat tukea arjessa. Kotihoidon avulla pyritään mahdollistamaan kotona asuminen mahdollisimman pitkään. Kotihoidon osalta kilpailuttamisen tarvetta aiheuttaa halu selkeyttää ostopalvelujen käyttöä osana kotihoidon kokonaisuutta. Myös yhteisöllisen asumisen järjestämiseen liittyen voidaan tarvita kotihoidon kilpailuttamista.

Yhteisöllisen asumisen osalta palvelukuvauksen laatiminen ja palvelukriteerien asettaminen ovat tärkeä osa kilpailutuksen valmistelua. Asiakkaiden tulee täyttää hyvinvointialueen asettamat palvelun kriteerit. Yhteisöllisen asumisen suuntaa antavana kriteerinä voi todeta, että asiakkailta täytyy olla tarve melko laajoille kotihoidon palveluille ja tukipalveluille, mutta palvelutarve ei ole kuitenkaan sellainen, että tarvitaan jatkuvasti läsnäolevaa henkilöstöä. Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta on tärkeä osa yhteisöllisen asumisen palvelua. Asuntojen tulee olla ikäihmisille soveltuvia, esim. esteettömyys ja turvallisuus on huomioitavia asioita asunnon osalta.

Hyvinvointialueella on tarvetta yhteisöllisen asumisen kehittämiselle ja paikkojen lisäämiselle. Palvelutarve on tiedostettu ja suunnitelmana on ollut, että hyvinvointialueelle olisi tullut vuoden 2024 aikana kaksi uutta yhteisöllisen asumisen yksikköä, toinen Kaustiselle ja toinen Kokkolaan. Näistä Kaustisen yksikkö toteutui ja Kanttorinkulmaksi nimetty yksikkö aloitti toiminnan tammikuussa 2025. Kokkolan yksikkö ei valitun rakentajan muuttuneesta tilanteesta johtuen toteutunut. Tällä hetkellä kaikki yhteisöllisen asumisen yksiköt ovat täynnä ja niihin on jonoa, noin 40-45 hakijaa koko hyvinvointialueella ja suurin osa Kokkolassa.

Kilpailutus yhteisöllisestä asumisesta on suunniteltu järjestettäväksi ainakin Kokkolan alueella, mutta harkinnassa on myös koko hyvinvointialueen laajuinen kilpailutus. Kotihoidon osalta kilpailutus koskee koko hyvinvointialuetta. Tavoiteaikatauluna on, että

palvelutuotanto kilpailutetuilla palveluilla käynnistyisi kotihoidon osalta vuonna 2026 ja yhteisöllisen asumisen osalta 2027 vuoden aikana. Tarkemmat sisällöt ja aikataulut määritellään kilpailutuksen valmistelun aikana.

Taloudelliseen raamiin yhteisöllisen asumisen lisääminen on sovitettava osaksi ikääntyneiden palvelujen kehittämis- ja tasapainottamisohjelmaa. Taloudellinen tilanne vaikuttaa myös kilpailutusten laajuuteen. Strategisesti ikääntyneiden palveluissa on suunnattava resursseja avohoitoisempaan suuntaan ja kohti uusia palvelumuotoja. Kotihoidossa osaan palvelutarpeista voidaan vastata ostopalveluilla nykyistä suunnitellummin ja oman palvelutuotannon tukeminen huomioiden.

Hankintamenettelyssä voidaan hyödyntää dynaamisen hankintajärjestelmän kaltaista menettelyä, joka mahdollistaa sen, että uusia osallistumishakemuksia hankintaan voidaan vastaanottaa hankintajärjestelmän keston ajan.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää, että yhteisöllisen asumisen kilpailutuksen hankintamenettely käynnistetään syksyn 2025 aikana. Tavoitteena on palvelutuotannon aloittaminen kotihoidon osalta 2026 ja yhteisöllisen asumisen osalta 2027-2028.

Kilpailutuksen valmistelussa yhteisölliselle asumiselle ja kotihoidolle tehdään palvelukuvaukset, joiden mukaisesti kilpailutus järjestetään. Hankinnan valmistelussa voidaan tarpeen mukaan hyödyntää markkinavuoropuhelua mahdollisten toimijoiden kanssa.

Päätös

Aluehallitus päätti, että yhteisöllisen asumisen kilpailutuksen hankintamenettely käynnistetään syksyn 2025 aikana. Tavoitteena on palvelutuotannon aloittaminen kotihoidon osalta 2026 ja yhteisöllisen asumisen osalta 2027-2028.

Kilpailutuksen valmistelussa yhteisölliselle asumiselle ja kotihoidolle tehdään palvelukuvaukset, joiden mukaisesti kilpailutus järjestetään. Hankinnan valmistelussa voidaan tarpeen mukaan hyödyntää markkinavuoropuhelua mahdollisten toimijoiden kanssa.

Merk. sosiaalijohtaja esitteli asian kokouksessa.